

Орел-Срібнокрилець

Микола Томенко

(Уривок із п'єси-казки на дві дії)

Дійові особи

Орел-Срібнокрилець

Жайвір

Цариця-Змія

Ящірка

Рогатий Жук

Земля (Глобус)

Заморський Гість

Комахи

Вояки

Дія перша

Картина перша

*Серед буйного зеленого лісу видніється невеличке озеро. На одному його боці видно невеличкий будинок Орла-Срібнокрильця, на другому — розкішний білокам'яний палац Цариці-Змії. Чути, як у глибині лісу дружно працюють дятли, витьохкують солов'ї. На розлогій сосні зручно вмостились **Орел-Срібнокрилець** і його порадник **Жайвір**.*

Орел-Срібнокрилець. Чуєш, як витьохкують, ай не знають, що миші за одну ніч моє зерно порозкрадали. Хоче **Цариця-Змія** нас голодом зморити. Подумати тільки — за те, що посміхався з неї, бо їй у небо хочеться злетіти...

Жайвір. А бачиш, як продумала усе: мовляла: раз в небо я не полечу, то й ви подохнете і все живе на світі. Голод — велике це лихо. Мій двохсотлітній батько казав про голод як страшенну силу, що нищить геть усе. Лиш раз він скористався з чарівного персня, в яким є сила землі і неба. Тоді він врятував від голоду і смерті усі живі істоти, а ще, здається, від пожежі раз. Малий я був, як батько про це розповідав.

Орел-Срібнокрилець. Стривай, стривай, той перстень у нього й досі є! Твого батька я вчора бачив, він дуже хворий, просив, щоб ти навідався до нього, бо має щось важливе тобі сказати. Здогадуюсь: мова буде про перстень — найменшим він передається в спадок, а ти найменший в роді. Тож поспішай, поки живий ще батько, лети і не затримуйсь довго, та про слова чарівні не забудь!

Жайвір. Ну що ти, Орле. Може, вже й не встигну. Страшний мені приснився сон.

*В той час, коли розмовляли **Орел-Срібнокрилець** із Жайвороном, з-за кущів підняла голову **Цариця-Змія**, щоб не пропустити жодного слова.*

Цариця-Змія (вбік). Хоч би не здох... а перстень викраду я.

Зникає в кущах.

Орел-Срібнокрилець. Мені здається, щось в кущах шелеснуло.

Жайвір. Що б то могло бути, нікого тут нема.

Орел-Срібнокрилець. Коли вже так цариця вчинила, нам треба пильно берегтися. А перстень ми сховаємо.

Цариця-Змія знову піднімає голову, але не так уже високо.

Сховаємо отам, на корабельній сосні. вона одна в цьому густому лісі. Лети мерщій до батька. А як візьмеш той перстень — так прямо на оту сосну. Із роду в рід той перстень переходив, щоб пісня не вмирала, щоб жила. Царі міняються, а пісня зостається.

Цариця-Змія, ховаючись, повзе попід кущами.

Дупло там є, на корабельній сосні, травичкою прикриєш, ось і все. Лети. А я подумаю, що далі нам робити.

Цариця-Змія (ледь підвівши голову). На корабельній сосні, на корабельній сосні (повторює), хоч би не забути. (Повзе попід кущами.)

Картина друга

Освітлюється білокам'яний палац Цариці-Змії. Цариця розглядає себе в люстеркові, довгим хвостом поправляє на голові золоту корону.

Цариця-Змія. Я Ящірці сказала про корабельну сосну. Як тільки встигне, перстень буде наш. Я в небо полечу і доведу Орлові, що плазуни літати вміють. А птахів я примушу по землі ходити, у норах повзати, тільки не літати. Всі звірі: і ведмеді, й дикі кабани, й шакали, і жирафи, і навіть свині — всі літатимуть, але не вище мене... Ну за віщо мене так покарано... (Пауза.) А мої миші — молодці, геть до зернини у царя зерно покрали. Нори всі забиті. (Сміється.) Ха-ха-ха! Всюди голод, а ми бенкетуємо! Покличу свого вірного порадника **Щура**. (Кличе.) Щу-у-ур-ре!

Вбігає Щур.

У тебе світла голова, хочу порадитись.

Щур (чухається перед Царицею). Слухаю, Царице!

Цариця-Змія (заклопотано). Давно вже Ящірку послала, а її ще й досі немає. Невже вбили? Тоді пропали всі мої надії.

Щур. Про що ти?

Цариця-Змія. Про перстень золотий, в якому є сила землі і неба.

Щур. Оце здорово! Але нічого не розумію.

Цариця-Змія. Чарівний перстень. Він у старого Жайвора, який, відчуваючи наближення смерті, має передати той скарб найменшому з синів. А це означає, що той перстень буде в Орла-Срібнокрильця. Якщо так станеться, тоді нам — смерть!

Щур. Подумати треба.

Цариця-Змія. Ти мудрий в мене. Що ж будемо робити?

Щур. Подумати треба. Ще справді небезпечно.

Цариця-Змія. Небезпечно? Це зовсім не те слово. І сліду не залишиться від нас! А

я ж у небі хочу літати і володіти усім світом хочу...

Щур (*перебиваючи*). Хоча б той перстень ми дістали. Але ж, стривай, до нього ще слова потрібно знати.

Цариця-Змія. Доведеться спіймати Жайвора. Коли він укладеться спати. А як, цього ще я не знаю.

Щур. Головне — добути перстень, а слова і я придумаю. Не так це складно, як здається. Ти віриш в мене?

Цариця-Змія. Такі таланти родяться не часто.

Вбігає Ящірка. На шиї в неї чарівний перстень.

Цариця-Змія як побачила це, аж підскочила від радості.

Скаче по сцені — її важко зупинити.

Цариця-Змія (*радо*). От бачиш, **Щуре**, а я боялась. Яка ж ти мудра! На шию почепила. бо хвіст відпасти міг би. Молодчина!..

Цариця-Змія знімає чарівний перстень з Ящірки, надіває собі на хвіст.

Тепер я з ним і спатиму! Під голову буду класти (*шипить*)... Хай сміє хто. (*Шипить. До Ящірки.*) Озолочу!

Ящірка. Коли?

Цариця-Змія. Та почекай, нікуди це від тебе не втече.

Ящірка. Та воно певніше, коли раніше. Люблю, як по роботі розрахунок. (*Пауза.*) Я так ризикувала!..

Цариця-Змія. Тож розкажи, як це тобі вдалося?

Ящірка. Як птах із корабельної сосни злетів, аж гілка закачалася від нього, я й вилізла, в дупло мерщій, а там, під сіном, оця кругленька штучка, наділа я собі на шию, і тільки заховалася в траві, аж птах отой вернувся на сосну.

Щур (*похитує головою*). Коли б застав — за мить одну убив би.

Цариця-Змія. І треба ж так — яка щаслива я!..

Проходить на хвості через усю сцену, похитуючи головою.